

I Semester B.Com. Examination, November/December 2018
(Freshers + Repeaters) (CBCS) (2014 – 15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I

Yaksha Prashna Sangraha, Grammar and Comprehension

Max. Marks : 70

Time : 3 Hours

Instructions : 1) Answer in Sanskrit/Kannada/English.
2) Answer questions I, V and VI in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत।

(10×1=10)

नैरियाद शुद्धरवन्मु आर्सि भरेयीर।

Select the correct answer.

1) महाभारतस्य कर्ता कः ?

अ) व्यासः

आ) वाल्मीकिः

इ) वसिष्ठः

ई) कर्णः

2) माद्रीसुतः कः ?

अ) अर्जुनः

आ) सहदेवः

इ) भीमः

ई) युधिष्ठिरः

3) केन श्रोत्रियः भवति ?

अ) तपसा

आ) ज्ञानेन

इ) श्रुतेन

ई) कर्मणा

4) केन बुद्धिमान् भवति ?

अ) देवसेवया

आ) भूतसेवया

इ) अतिथिसेवया

ई) वृद्धसेवया

5) आतुरस्य मित्रं किम् ?

अ) भिषक्

आ) पिता

इ) सखा

ई) भ्राता

6) महाभारते कति पर्वणि सन्ति ?

अ) दश

आ) पञ्च

इ) अष्टादश

ई) सप्त

7) हतान् भ्रातृन् दृष्ट्वा कः विललाप ?

अ) अर्जुनः

आ) भीमः

इ) युधिष्ठिरः

ई) नकुलः

8) यक्षप्रश्नसङ्ग्रहः महाभारते कस्मिन् पर्वणि अस्ति ?

अ) सभापर्वणि

आ) शल्यपर्वणि

इ) स्त्रीपर्वणि

ई) वनपर्वणि

P.T.O.

9) जलम् आनेतुं युधिष्ठिरः प्रथमं कं प्रेषितवान् ?

अ) भीमं आ) अर्जुनम् इ) नकुलं ई) सहदेवम्

10) मनुष्यस्य आत्मा कः ?

अ) सखा आ) भ्राता इ) पुत्रः ई) पिता

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत।

(2x10=20)

एठदू पृथ्वैर्गैर्गं शुभृतिः.

Answer any two questions.

1) हतान् भ्रातृन् दृष्ट्वा युधिष्ठिरः कथं विललाप ? वर्णयत।

हठराद सम्बोदररन्नु न्मौषि युधिष्ठिरन्नु हेगं विलापीसिदन्नु ? विवरिसि।

How did Yudhishtira lament on seeing his brothers dead ? Explain.

2) महाभारतस्य कर्तुः देश-काल-कृतीः जीवनं च अधिकृत्य लिखत।

मुक्ताभारतद कर्त्त्वे विन देश, काल, कृतिगूणं हाग्ना जीवनवन्नु कुरितु चरेयिरि।

Write an essay on place, date, works and life of Author of Mahabharatam.

3) यक्षप्रश्नकथासारं लिखत।

यक्षं पृथ्वैर्गैर्गासारवन्नु चरेयिरि।

Summarise the story of Yaksha Prashna.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(3x4=12)

म्मौरु श्लोकांश्चन्नु अनुवादिसि विवरिसि।

Translate and explain any three slokas.

1) देवाश्चापि यदावोचन् सूतके त्वां धनञ्जय।

सहस्राक्षादनवरः कुन्तिपुत्रस्तवेति वै॥

2) एकाग्रं चिन्तयिष्यामि पीत्वा वेत्स्यामि वा जलम्।

स्यात् दुर्योधनेनेदम् उपांशुविहितं कृतम्॥

- 3) पार्थ मा साहसं कार्षीः मम पूर्वपरिग्रहः।
मयैते निहताः सर्वे भ्रातरस्ते महौजसः॥
- 4) किं ब्राह्मणानां देवत्वं कश्च धर्मः सतामिव।
कश्चैषां मानुषोभावः किमेषामसतामिव॥
- 5) आनृशास्यं परो धर्मः त्रयी धर्मः सदाफलः।
किं नियम्य न शोचन्ति कैश्च सन्धिर्जीर्यते॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः सप्तन्दर्भ विवृणुत।

(2×4=8)

॥८७॥ वा कृगङ्गन् नू न०८८८८४४७३१८

Explain with reference to context any two sentences.

- 1) भूतं महदिदं मन्ये भ्रातरो येन मे हताः।
- 2) प्राणानिह परीप्सता।
- 3) दानं मित्रं मरिष्यतः।
- 4) चिन्ता बहुतरी तृणात्।

V. संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत।

(5×1=5)

अ) पश्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत।

- 1) त्वयि
- 2) येन
- 3) प्रश्नान्
- 4) जलम्
- 5) ते
- 6) भुवि
- 7) गावः
- 8) यातौ

(5x1=5)

आ) पश्चानां लकार -पुरुष-वचनानि लिखत।

- 1) विश्वसेत्
- 2) पिब
- 3) भवति
- 4) करिष्यति
- 5) यतते
- 6) स्यात्
- 7) वदेत्
- 8) मन्यसे।

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

(5x2=10)

आसीत् कश्चित् बालकः। स एकम् आरामं गत्वा तत्र एकस्मिन् आप्रवृक्षे मनोहरं फलं दृष्ट्वा तत् अपचेतुम् ऐच्छत्। परन्तु तं वृक्षं परितः बहवः कण्टकिनः गुल्मा: आसन्। तेभ्यः भीत्वा फलम् अनपचित्य गृहं गतः। तदा अन्यः बालकः तत् फलं दृष्ट्वा परिगतेभ्यः कण्टकिभ्यः गुल्मेभ्यः अभीत्वा वृक्षम् आरुह्य फलमपचित्य भक्षयामास। अतः धैर्यवतो भाग्यम् उपैति।

प्रश्नाः

- 1) बालकः आरामं गत्वा किं कर्तुम् ऐच्छत् ?
- 2) वृक्षं परितः के आसन् ?
- 3) गुल्मेभ्यः भीतः बालकः किम् अकरोत् ?
- 4) अन्यः बालकः वृक्षमारुह्य किं चकार ?
- 5) कस्य भाग्यम् उपैति ?